

รายงานสถานะกองทุนประกันสังคม

ไตรมาส 2 ปี 2563

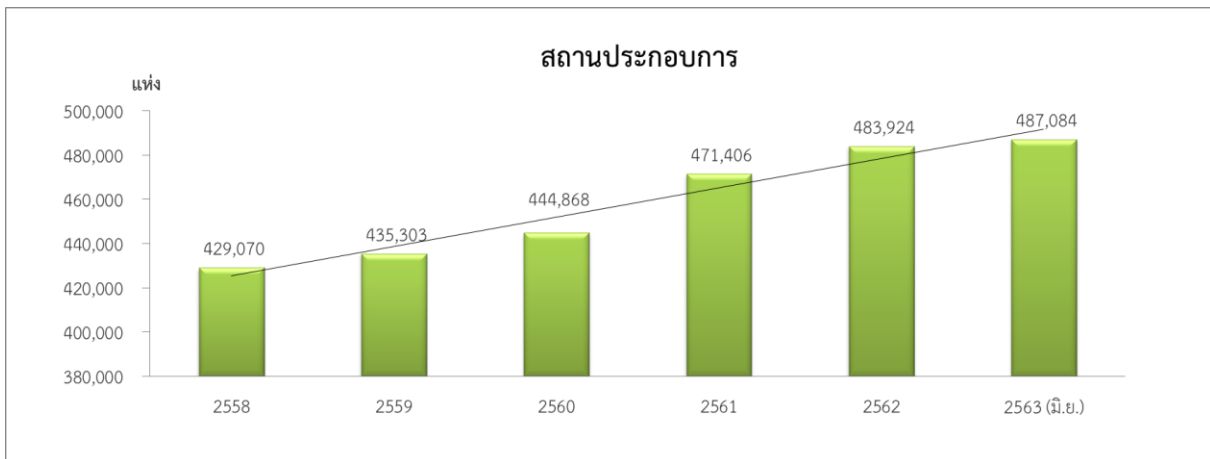
โดย: กลุ่มงานสถิติและคณิตศาสตร์ประกันภัย
กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม

1. สถานประกอบการและผู้ประกันตน ไตรมาส 2 ปี 2563

● สถานประกอบการ

สถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับกองทุนประกันสังคม ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2563 มีจำนวน 487,084 แห่ง ลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมา จำนวน 2,992 แห่ง หรือลดลงร้อยละ 0.61 และสถานประกอบการที่อยู่ในระบบประกันสังคมส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 73.17 ของจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด

แผนภูมิ 1 จำนวนสถานประกอบการ ปี 2558 – 2563

ที่มา: สำนักเงินสมทบ

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2563 ประมวลผลเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2563

● ผู้ประกันตน

ผู้ประกันตนในความคุ้มครองของกองทุนประกันสังคมทุกมาตรา ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2563 มีจำนวน 16,407,409 คน ลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมา จำนวน 331,639 คน หรือหดตัวลงร้อยละ 1.98 และเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้น 161,044 คน หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.99 ทั้งนี้ จำแนกเป็น

- ผู้ประกันตนมาตรา 33 จำนวน 11,295,514 คน

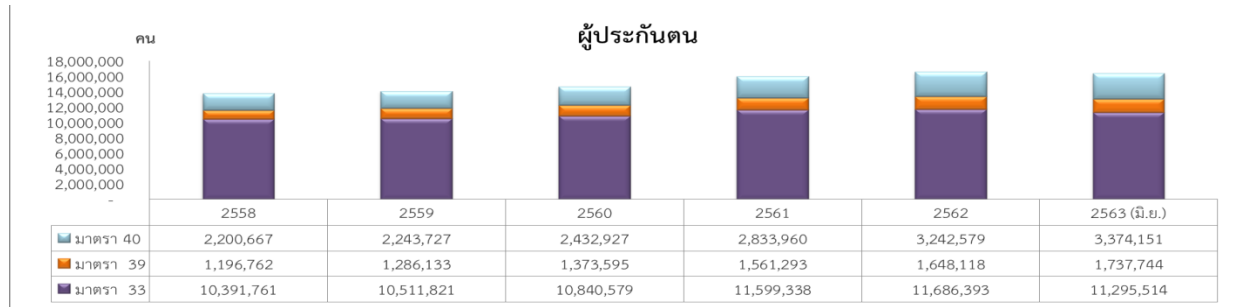
ประกอบด้วย ผู้ประกันตนสัญชาติไทย จำนวน 10,154,264 คน คิดเป็นร้อยละ 89.90 ของผู้ประกันตนมาตรา 33 และผู้ประกันตนต่างชาติ จำนวน 1,141,250 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 ของผู้ประกันตนมาตรา 33

- ผู้ประกันตนมาตรา 39 จำนวน 1,737,744 คน
- ผู้ประกันตนมาตรา 40 จำนวน 3,374,151 คน

หากเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาพบว่า ผู้ประกันตนมาตรา 39 เพิ่มขึ้นในอัตราสูงที่สุดคือ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 4.35 หรือเพิ่มขึ้นจำนวน 72,517 คน ในขณะที่ผู้ประกันตนมาตรา 40 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.92 หรือเพิ่มขึ้นจำนวน 30,681 คน และผู้ประกันตนมาตรา 33 ลดลงร้อยละ 3.71 หรือลดลงจำนวน 434,837 คน

เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้ประกันตนมาตรา 40 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.25 หรือเพิ่มขึ้นจำนวน 341,155 คน ในขณะที่ผู้ประกันตนมาตรา 39 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.07 หรือเพิ่มขึ้นจำนวน 114,756 คน ผู้ประกันตนมาตรา 33 ลดลงร้อยละ 2.54 หรือลดลงจำนวน 294,867 คน

แผนภูมิ 2 จำนวนผู้ประกันตน จำแนกตามมาตรา ปี 2558 – 2563 (ไตรมาส 2)

ที่มา : สำนักเงินสมทบ และสำนักเสริมสร้างความมั่นคงแรงงานนอกระบบ

● ผู้ประกันตนต่างชาติ

ผู้ประกันตนต่างชาติที่อยู่ในระบบประกันสังคม คือ ผู้ประกันตนต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำงาน มีหนังสือเดินทางและเข้าสู่ระบบประกันสังคม ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2563 มีจำนวนผู้ประกันตนต่างชาติจำแนกตามสัญชาติได้ ดังนี้

- เมียนมา	จำนวน	765,712	คน	คิดเป็นร้อยละ	67.09
- กัมพูชา	จำนวน	203,547	คน	คิดเป็นร้อยละ	17.83
- ลาว	จำนวน	60,448	คน	คิดเป็นร้อยละ	5.30
- เวียดนาม	จำนวน	992	คน	คิดเป็นร้อยละ	0.09
- สัญชาติอื่นๆ	จำนวน	110,551	คน	คิดเป็นร้อยละ	9.69
- รวม	จำนวน	1,141,250	คน	คิดเป็นร้อยละ	100

เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา มีผู้ประกันตนต่างชาติลดลง 70,237 คน หรือลดลงร้อยละ 5.80 และเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีผู้ประกันตนต่างชาติเพิ่มขึ้น 6,642 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.59

● ผู้ประกันตนจำแนกตามประเภทกิจการ

เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 ตามประเภทกิจการ พบว่า ผู้ประกันตนส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในประเภทกิจการการผลิต คิดเป็นร้อยละ 28.29 รองลงมา คือ การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 14.79

2. เงินกองทุนประกันสังคม ไตรมาส 2 ปี 2563

กองทุนประกันสังคมเริ่มดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล ตั้งแต่ปี 2534 ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2563 เงินกองทุนประกันสังคม ตามงบการเงินมีจำนวน 2,197,962 ล้านบาท แบ่งเป็น

- เงินกองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน 4 กรณี (เจ็บป่วย ทูพพลภาพ คลอดบุตร และตาย) จำนวน 115,877 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.27

- เงินกองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน 2 กรณี (สงเคราะห์บุตร และชราภาพ) จำนวน 1,896,845 ล้านบาท เป็นเงินสำรองจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ จำนวน 1,549,791 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.30

- เงินกองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน จำนวน 170,772 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.77

- เงินกองทุนในส่วนของผู้ประกันตนมาตรา 40 จำนวน 14,468 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.66

หมายเหตุ: 1) เงินกองทุน 4 กรณี ได้รวมสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ทดแทนระยะยาว จึงต้องมีการสำรองเงินไว้สำหรับภาระการจ่ายประโยชน์ทดแทนในอนาคต

2) ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพเป็นประโยชน์ทดแทนระยะยาวและเพิ่งเริ่มมีการจ่ายบำนาญชราภาพ ในปี 2557 จึงต้องมีการสำรองเงินไว้สำหรับภาระการจ่ายประโยชน์ทดแทนในอนาคต

3) มีการจัดสรรเงินกองทุนไปลงทุนทั้งสิ้น จำนวน 2,114,775 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.22 ของเงินกองทุนสะสมทั้งหมด

แผนภูมิ 3 เงินกองทุนประกันสังคม ไตรมาส 2 ปี 2563

หมายเหตุ : ข้อมูลจากงบการเงินของกองทุนประกันสังคม

3. รายรับ - รายจ่าย ไตรมาส 2 ปี 2563

● รายรับ

กองทุนประกันสังคมมีรายรับหลักเข้ากองทุนจาก 3 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ เงินสมทบรับ ผลตอบแทนจากการลงทุน (ดอกเบี้ยรับ เงินปันผล กำไรจากการขายหลักทรัพย์ ค่าธรรมเนียมจากการให้ยืมหลักทรัพย์) และรายได้อื่น ๆ (ค่าธรรมเนียมรับ ค่าเปรียบเทียบปรับ เงินผูกพันที่ผู้มีสิทธิไม่มารับ กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการลงทุน เงินรับอื่น และเงินเพิ่มตามกฎหมาย) ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2563 กองทุนมีรายรับรวม 90,111 ล้านบาท จำแนกเป็น

- รายรับจากเงินสมทบ จำนวน 59,844 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 66.41 ของรายรับทั้งหมด
- ผลตอบแทนจากการลงทุน จำนวน 30,091 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.39 ของรายรับทั้งหมด
- รายรับอื่น ๆ จำนวน 176 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.20 ของรายรับทั้งหมด

● รายจ่าย

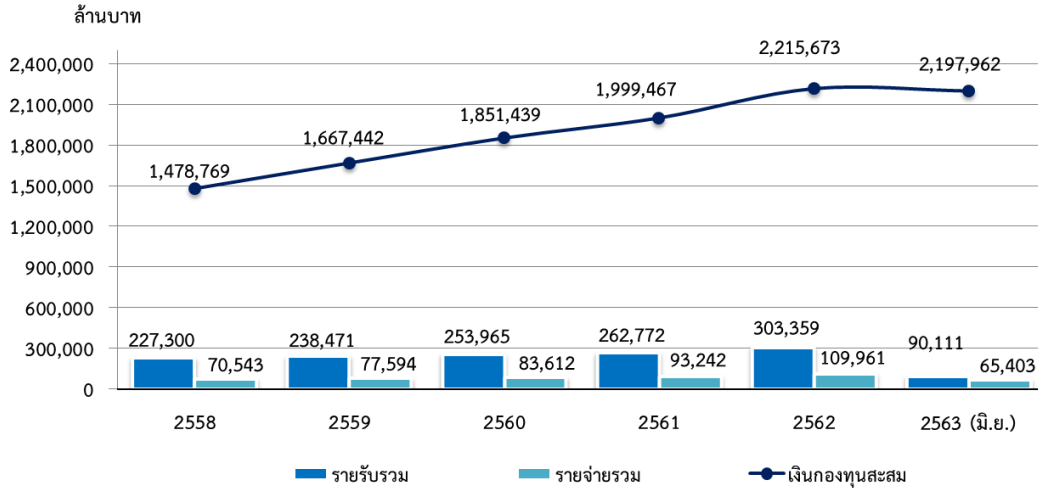
รายจ่ายของกองทุนประกันสังคมประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ๆ คือ รายจ่ายเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน ค่าบริหารสำนักงาน และรายจ่ายอื่น ๆ (หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ ค่าจ้างผู้จัดการกองทุนย่อยและ ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการลงทุน) ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2563 กองทุนมีรายจ่ายรวม 65,403 ล้านบาท จำแนกเป็น

- รายจ่ายเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน จำนวน 56,732 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.74 ของรายจ่ายทั้งหมด (จำแนกเป็นกรณีเจ็บป่วยจำนวน 21,668 ล้านบาท กรณีคลอดบุตร 3,263 ล้านบาท กรณีทุพพลภาพ 491 ล้านบาท กรณีตาย 1,019 ล้านบาท กรณีสงเคราะห์บุตร 4,251 ล้านบาท กรณีชราภาพ 8,722 ล้านบาท กรณีว่างงาน 17,051 ล้านบาท และมาตรา 40 267 ล้านบาท)

- ค่าบริหารสำนักงาน จำนวน 2,713 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.15 ของรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายอื่น ๆ จำนวน 5,958 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.11 ของรายจ่ายทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์สถิติตั้งแต่ปี 2558 – 2562 พบว่า รายรับส่วนใหญ่มาจากเงินสมทบที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามจำนวนผู้ประกันตน ที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่รายจ่ายเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มของรายรับ ซึ่งเกิดจากสำนักงานประกันสังคมมีการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตน รวมถึงผู้ประกันตนมีอัตราการใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

แผนภูมิ 4 รายรับรวม รายจ่ายรวม และเงินกองทุนสะสมของกองทุนประกันสังคม ปี 2558 – 2563 (ไตรมาส 2)

หมายเหตุ : ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายของกองทุนประกันสังคม เป็นข้อมูลจากงบการเงินของกองทุนประกันสังคม

4. การใช้บริการของผู้ประกันตน ไตรมาส 2 ปี 2563

กองทุนประกันสังคมให้ความสำคัญคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนด้วยสิทธิประโยชน์ 7 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน ทั้งนี้ การนับจำนวนการให้บริการของผู้ประกันตนแต่ละกรณีจะแตกต่างกัน ดังนี้

กรณีเจ็บป่วย การนับจำนวนผู้ให้บริการกรณีเจ็บป่วยจะนับตามจำนวนครั้งที่ผู้ประกันตนมาใช้บริการ (จำนวนราย) ซึ่งผู้ประกันตน 1 คน อาจใช้บริการมากกว่า 1 ครั้ง ไตรมาส 2 ปี 2563 (เม.ย. – มิ.ย.) มีผู้มาใช้บริการรวม 7,889,334 ราย เฉลี่ยเดือนละ 2,629,778 ราย

- เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา มีผู้ให้บริการลดลง 93,034 ราย หรือลดลงร้อยละ 1.17
- เทียบกับปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกัน มีผู้ให้บริการลดลง 3,147,128 ราย หรือลดลงร้อยละ 28.52

กรณีคลอดบุตร คือ จำนวนคนที่เบิกค่าคลอดบุตร ไตรมาส 2 ปี 2563 (เม.ย. – มิ.ย.) มีผู้มาใช้บริการรวม 66,095 คน เฉลี่ยเดือนละ 22,032 คน

- เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา มีผู้ให้บริการลดลง 1,775 คน หรือลดลงร้อยละ 2.62
- เทียบกับปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกัน มีผู้ให้บริการลดลง 5,846 คน หรือลดลงร้อยละ 8.13

กรณีทูพพลภาพ คือ จำนวนคนที่เป็นผู้ทูพพลภาพ ซึ่งเป็นจำนวนที่นับสะสมจากปีก่อน เนื่องจากผู้มีสิทธิบางรายยังคงได้รับประโยชน์ทดแทนในปีปัจจุบัน ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2563 (มิ.ย.) มีผู้รับประโยชน์ทดแทนสะสมแล้วจำนวน 16,351 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้ทูพพลภาพคนใหม่ 387 คน เป็นผู้ทูพพลภาพแล้วถึงแก่ความตาย 153 คน

- เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา มีผู้ให้บริการเพิ่มขึ้น 170 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.05
- เทียบกับปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกัน มีผู้ให้บริการเพิ่มขึ้น 1,267 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.40

กรณีตาย คือ จำนวนผู้ประกันตนที่เสียชีวิต ไตรมาส 2 ปี 2563 (เม.ย. – มิ.ย.) มีผู้มาใช้บริการรวม 6,635 คน เฉลี่ยเดือนละ 2,212 คน

- เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา มีผู้ใช้บริการลดลง 1,074 คน หรือลดลงร้อยละ 13.93
- เทียบกับปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกัน มีผู้ใช้บริการลดลง 932 คน หรือลดลงร้อยละ 12.32

กรณีสงเคราะห์บุตร นับตามจำนวนบุตรของผู้ประกันตนที่มีสิทธิ ซึ่งเป็นจำนวนที่นับสะสมจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากผู้มีสิทธิบางรายยังคงได้รับประโยชน์ทดแทนในปีปัจจุบัน โดยบุตรแต่ละคนจะได้รับสิทธิต่อเนื่องจนอายุครบ 6 ปี ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2563 (มิ.ย.) มีจำนวนบุตรของผู้ประกันตนที่ได้รับเงินสงเคราะห์สะสมอยู่ที่ 1,351,265 คน

- เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา มีผู้ใช้บริการลดลง 12,845 คน หรือลดลงร้อยละ 0.76
- เทียบกับปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกัน มีผู้ใช้บริการลดลง 8,394 คน หรือลดลงร้อยละ 0.62

กรณีชราภาพ คือ จำนวนคนที่ได้รับบำเหน็จและบำนาญในปีนั้น ๆ ไตรมาส 2 ปี 2563 (เม.ย. – มิ.ย.) มีผู้มารับบำเหน็จและบำนาญชราภาพรวม 334,601 คน (บำเหน็จชราภาพรวม 62,115 คน บำนาญชราภาพสะสม 272,486 คน)

- เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา กรณีบำเหน็จชราภาพ มีผู้ใช้บริการลดลง 6,168 คน หรือลดลงร้อยละ 9.03 และกรณีบำนาญชราภาพ มีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น 16,272 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.35

- เทียบกับปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกัน กรณีบำเหน็จชราภาพ มีผู้ใช้บริการลดลง 4,201 คน หรือลดลงร้อยละ 6.33 และกรณีบำนาญชราภาพ มีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น 68,693 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.71

กรณีว่างงาน นับรวมจำนวนผู้ที่มีสิทธิต่อเนื่องจากเดือนก่อนหน้าและผู้มีสิทธิรายใหม่รวมกัน ไตรมาส 2 ปี 2563 มีผู้รับประโยชน์ทดแทนสะสมทั้งสิ้น 828,244 ราย จำแนกเป็นการว่างงานปกติเนื่องจาก สมัครใจลาออก สิ้นสุดสัญญาจ้าง ถูกเลิกจ้าง จำนวน 395,693 ราย และการว่างงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัย จำนวน 432,551 ราย

เมื่อพิจารณาข้อมูลกรณีว่างงานปกติ เนื่องจากสมัครใจลาออก สิ้นสุดสัญญาจ้าง ถูกเลิกจ้าง

- เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา มีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น 225,549 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 132.56
- เทียบกับปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกัน มีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น 216,178 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 120.42

ตาราง 1 จำนวนการใช้บริการของผู้ประกันตนมาตรา 33 และมาตรา 39

ปี	จำนวนการบริการ (ราย)							ว่างงาน
	เจ็บป่วย	คลอดบุตร	ทุพพลภาพ	ตาย	สงเคราะห์บุตร	ชราภาพ		
						บำเหน็จ	บำนาญ	
2558	33,226,2135	286,295	11,001	23,700	1,302,765	134,204	47,490	123,536
2559	34,939,990	294,169	12,139	25,905	1,326,518	265,690	79,247	141,267
2560	38,386,358	296,984	13,258	26,542	1,335,321	325,964	117,911	140,273
2561	35,870,578	292,897	14,500	28,166	1,323,873	289,139	170,001	152,464
2562	45,083,287	293,723	15,875	30,268	1,372,219	293,894	231,733	170,455
2563 (ม.ค. – มิ.ย.)	15,871,702	133,965	16,351	14,344	1,351,265	130,398	272,486	828,244

หมายเหตุ:

1. กรณีเจ็บป่วยนับตามจำนวนครั้งที่ผู้ประกันตนมาใช้บริการ ซึ่งผู้ประกันตน 1 คน อาจใช้บริการมากกว่า 1 ครั้ง
2. กรณีคลอดบุตร คือ คนที่เบิกค่าคลอดบุตรทั้งผู้ประกันตนที่เป็นเพศชายและเพศหญิง
3. กรณีทุพพลภาพ คือ ผู้ทุพพลภาพที่ขอรับเงินประโยชน์ทดแทน
4. กรณีตาย คือ จำนวนผู้ประกันตนที่เสียชีวิต
5. กรณีสงเคราะห์บุตร คือ จำนวนบุตรของผู้ประกันตนที่เบิกเงินสงเคราะห์บุตร
6. กรณีชราภาพ คือ จำนวนผู้รับบำเหน็จและบำนาญ (เริ่มจ่ายบำนาญชราภาพ กุมภาพันธ์ 2557)
7. กรณีว่างงาน คือ จำนวนผู้ประกันตนที่มีรายงานตัวและรับเงินทดแทนการขาดรายได้ในแต่ละเดือน (เฉพาะผู้ประกันตนมาตรา 33)
8. กรณีทุพพลภาพ กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีบำนาญชราภาพ และกรณีว่างงาน จำนวนผู้ใช้บริการเป็นข้อมูล ณ สิ้นเดือนธันวาคมของทุกปี ซึ่งเป็นจำนวนที่นับสะสม เนื่องจากผู้มีสิทธิบางรายยังคงได้รับประโยชน์ทดแทนในปัจจุบัน

